Total number of printed pages-28

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4

2023

STATISTICS

(Regular Elective)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-A

(Econometrics)

Paper : STA-RE-6016

OPTION-B (Demography and Vital Statistics)

Paper : STA-RE-6026

OPTION-C (Design of Experiments) Paper : STA-RE-6036

OPTION-D (Actuarial Statistics) Paper : STA-RE-6046 Full Marks : 60 Time : Three hours The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

OPTION-A

(Econometrics)

Paper : STA-RE-6016

 Answer the following questions as directed : 1×7=7
 নির্দেশ অনুসৰি তলৰ প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখা ঃ

(a) An estimator itself is a _____. (Fill in the blank)

আকলক নিজেই এটা ___

(খালী ঠাই পুৰণ কৰা)'

(b) Estimates and estimators are আকলিত মান আৰু আকলক হ'ল

(i) synonyms

একে

(ii) different

় ভিন্ন

(iii) related to population সমষ্টি সম্পৰ্কীয়

(iv) None of the above ওপৰৰ এটাও নহয়

> (Choose the correct answer) (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (c) Write the full form of BLUE. BLUE ৰ সম্পূৰ্ণ ভাঙনী লিখা।
- (d) The two regression coefficients are of _____ signs. (Fill in the blank)
   সমাশ্রয়ণ গুণাংক দুটাৰ চিহ্ন ____ ।
   (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
- (e) Define autocorrelation.
   অটি'কৰিলেচ্নৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (f) Regression coefficient bxy = byx. (State True **or** False)

সমাশ্রমণ প্রাচল bxy = byx.

(সঁত্য নে অসত্য লিখা)

- (g) Define econometrics. অর্থমিতিৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- Answer the following questions :
   তলৰ প্ৰশ্নৰবোৰ উত্তৰ লিখা ঃ
   2×4=8
  - (a) What is the principle of least square? ন্যনতম বৰ্গৰ নিয়মটো কি?
  - (b) What are the causes of autocorrelation ? অ'ট'কৰিলেচনৰ কাৰকবোৰ কি কি?

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G 3

- (c) What are the basic assumptions of linear regression model?
   ৰৈখিক সমাশ্ৰয়ণ আহি'ৰ অভিধাৰণাসমূহ কি কি?
- (d) Write any two consequences of multicollinearity.

মাল্টিকলিনিয়েৰিটিৰ যিকোনো দুটা ফলাফল লিখা।

3. Answer any three questions :

তলৰ যিকোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা ঃ 5×3=15

(a) Show that the least square estimates are unbiased estimators.

দেখুওৱা যে ন্যূনতম বর্গ আকলকসমূহ অনভিনত আকলক।

(b) Why do we have two lines of regression? Find the angle between the two regression lines.

> দুডাল সমাশ্ৰয়ণ ৰেখা থকাৰ কাৰণ কি? সমাশ্ৰয়ণ ৰেখা দুডালৰ মাজত থকা কোনটো নিৰূপণ কৰা।

(c) Explain the method of detecting auto-.

অ'ট'কৰিলেচনৰ উপস্থিতিৰ অনুসন্ধান কৰা পদ্ধতিবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) What do you mean by regression analysis? State importance of multiple resression.

> সমাশ্ৰয়ণ বিশ্লেষণ বুলিলে কি বুজা ? বহু-সমাশ্ৰয়ণৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

- (e) Write a note on linear models used in econometrics. অর্থমিতিত ব্যৱহাৰ হোৱা ৰৈখিক আর্হিসমূহৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।
- . Answer the following questions : তলৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা ঃ
  - (a) Write an explanatory note on econometrics, its methodologies, scope and limitations.

অৰ্থমিতি, ইয়াৰ প্ৰণালী, প্ৰয়োগ আৰু সীমাবদ্ধতাৰ ওপৰত এটা ব্যাখ্যামূলক টোকা লিখা।

Or

5

(b) (i)

Show that the OLS estimators are best estimators.

দেখুওৱা যে OLS আকলকসমূহ শ্রেষ্ঠ আকলক।

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G

Contd.

10

(ii) Discuss the asymptotic properties of the least square estimators.

ন্যূনতম বৰ্গ আকলকৰ এচিমপট'টিক ধৰ্মসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Describe Goldfeld-Quandt test for heteroscedasticity.10

> হেটেৰ'স্কেডেষ্টিচিটি পৰীক্ষাৰ Goldfeld-Quandt পৰীক্ষা বৰ্ণনা কৰা।

Or

(d) If Y is dependent on independent variable X, then estimate the linear regression by least square method. Explain what happens to the regression lines when r = 0 and $r = \pm 1$.

Y যদি X স্বতন্ত্ৰ চলকৰ নিৰ্ভৰশীল চলক হয়, তেন্তে ন্যূনতম বৰ্গপদ্ধতি অনুযায়ী ৰৈখিক সমাশ্ৰয়ণটো আকলন কৰা। r = 0 আৰু r = ±1 হ'লে সমাশ্ৰয়ণ ৰেখা দুডাল কেনে হ'ব ব্যাখ্যা কৰা।

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G

6

(e) Write notes on : 5×2=10 টোকা লিখা ঃ

- (i) Problem of multicollinearity মাল্টিকলিনিয়েৰিটি-ৰ অসুবিধা
- (ii) Test for linearity of regression
   সমাশ্রয়ণৰ ৰৈখিকতাৰ সার্থকতা পৰীক্ষা

, Or

(f)

Write a note on hypothesis testing. Explain how you would construct 95% confidence interval for the parameters α and β in the simple linear model $Y = \alpha + \beta x + u$. 10

প্ৰকল্প পৰীক্ষাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা। ৰৈখিক সমাশ্ৰয়ণ $Y = \alpha + \beta x + u$ ৰ প্ৰাচল α আৰু β ৰ 95% বিশ্বাস যোগ্যতা সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ কেনেকৈ উলিয়াই বৰ্ণনা কৰা।

Contd.

OPTION-B

(Demography and Vital Statistics)

Paper : STA-RE-6026

1.

Answer **any seven** questions : 1×7=7

যিকোনো সাতটাৰ উত্তৰ দিয়া ঃ

(a) Which one of the following is not a vital event?

তলৰ কোনটো জৈব ঘটনা নহয়?

(i) Birth (জন্ম)

(ii) Marriage (বিবাহ)

(iii) Education (阿翀)

(iv) Migration (প্রবজন)

(b) Answer the correct one :

শুদ্ধ উত্তৰটো লিখাঃ

(i) GRR = NRR

(ii) GRR < NRR

(iii) GRR > NRR

8

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G

(c) Write one merit of crude birth rate.

অশোধিত মৃত্যুৰ হাৰৰ *এটা* সুবিধা লিখা।

(d) If NRR = 1, then what we conclude about the future population?

> যদি NRR = 1, তেন্তে ভৱিষ্যত জনসংখ্যাৰ ওপৰত আমি কি ধাৰণা দিম?

(e) The death rate obtained for a specific segment of population is known as

(i) specific death rate

(ii) crude death rate

(iii) standardised death rate

এটা বিশেষ অংশৰ জনসংখ্যাৰ বাবে উলিওৱা মৃত্যুৰ হাৰক তলত দিয়া কোন ধৰনে জনা যায়?

- (i) বিশিষ্ট মৃত্যুৰ হাৰ
- (ii) অশোধিত মৃত্যুৰ হাৰ
- (iii) প্ৰামাণীকৃত মৃত্যুৰ হাৰ

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G

(f) Vital statistics rates are generally expressed as

 (i) per hundred of population
 (ii) per thousand of population
 জৈৱ পৰিসংখ্যাৰ হাৰসমূহ তলত দিয়া কোন ধৰনে প্ৰকাশ কৰা হয় ?

(i) প্রতি শ জনসংখ্যাত

(ii) প্ৰতি হাজাৰ জনসংখ্যাত

(g) Cohort of the life table is denoted by _____. (Fill in the blank) জীৱন তালিকাৰ cohort ক _____ৰে বুজোৱা হয়। (খালী ঠাই পুৰ কৰা)

(h) In a life table define q_x .

এখন জীৱন তালিকাত, q_x -ৰ সংজ্ঞা লিখা।

(i) NRR<1 indicates a _____ in the population. (Fill in the blank)
 NRR<1-য়ে জনসংখ্যাত ____ বুজায়।

(খালী ঠাই পুৰ কৰা)

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G 10

(j) _____ is the pivotal column of the life table.
 (Fill in the blank)
 _____ জীৱন তালিকাৰ মুখ্য স্তম্ভ হয়।
 (খালী ঠাই পূৰ কৰা)

2. Answer **any four** : **যিকোনো চাৰিটাৰ** উত্তৰ দিয়া ঃ

(a) Define vital events.

জৈব ঘটনাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) Define crude death rate.

অশোধিত মৃত্যুৰ হাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) What is a life table?

জীৱন তালিকা কি?

(d) What do you mean by age specific fertility rate?

বয়স বিশিষ্ট উৰ্বৰতা হাৰ বুলিলে কি বুজা?

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G 11

Contd.

2×4=8

(e) Write two uses of life table.

জীৱন তালিকাৰ দুটা ব্যৱহাৰ লিখা।

- (f) What is the expectation of life? জীৱন ধাৰণৰ প্ৰত্যাশা মানে কি?
- (g) Define cohort or radix.

Cohort বা radix ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

3. Answer **any three** of the following questions: 5×3=15

যিকোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা ঃ

- (a) What do you mean by vital statistics ? What are the sources of vital statistics ?
   জৈৱ পৰিসংখ্যা বুলিলে কি বুজা ? জৈৱ পৰিসংখ্যাৰ তথ্যৰ উৎসসমূহ কি কি ?
- (b) Explain why crude death rate usually fails to compare the mortality situations of two places. Describe the construction of a suitable death rate for this purpose.

দুখন ঠাইৰ মৃত্যুৰ হাৰ তুলনা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অশোধিত মৃত্যুৰ হাৰ কিয় সফল নহয় ব্যাখ্যা কৰা। এই ক্ষেত্ৰত ব্যৱহাৰ হোৱা উপযুক্ত মৃত্যুৰ হাৰৰ বিষয়ে লিখা।

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G 12

(c) What is a life table? Explain different columns of a life table.

জীৱন তালিকা বুলিলে কি বুজা? এখন জীৱন তালিকাত থকা বিভিন্ন স্তম্ভসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Define stable and stationary population.
   স্থিৰ আৰু স্থাৱৰ জনসংখ্যাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (e) Define crude rate of natural increase and Pearl's vital index along with advantages and disadvantages.

সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ উল্লেখ কৰি স্বাভাৱিক বৃদ্ধিৰ অশোধিত হাৰ আৰু পাৰ্লৰ জৈবিক সূচকাংকৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Contd.

(f) Interpret the result:

তলৰ ফলাফলসমূহ ব্যাখ্যা কৰা ঃ-

(i)	NRR < 1
(ii)	NRR > 1
(iii)	NRR = 1

4. Answer **any three** of the following questions: 10×3=30

যিকোনো তিনিটাৰ উত্তৰ দিয়া ঃ

(a) Define crude death rate and specific death rate. Also write the merits and demerits of crude death rate.

অশোধিত মৃত্যুৰ হাৰ আৰু বিশিষ্ট মৃত্যুৰ হাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। অশোধিত মৃত্যুৰ হাৰৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ লিখা।

(b) Distinguish between complete and abridged life table. Describe in detail the construction of a complete life table.

> সম্পূৰ্ণ জীৱন তালিকা আৰু সংক্ষিপ্ত জীৱন তালিকাৰ পাৰ্থক্য দেখুওয়া। সম্পূৰ্ণ জীৱন তালিকা গঠনৰ প্ৰক্ৰিয়াসমূহ উল্লেখ কৰা।

(c) (i) Mention the uses of life table. 5

জীৱন তালিকাৰ ব্যৱহাৰসমূহ উল্লেখ কৰা।

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G 14

Calculate GRR from the following data : 5

তলত উল্লেখ কৰা তথ্যৰ পৰা GRR উলিওৱা ঃ

Total fertility rate (মঠ উৰ্বৰতাৰ হাৰ) = 1070.75

Number of female live birth (মহিলাৰ জীবিত জন্মৰ সংখ্যা) = 100

Total number of male live birth
 (মুঠ পুৰুষৰ জীবিত জন্মৰ সংখ্যা) = 105

(d) Define GRR and NRR. Show that $NRR \leq GRR$.

GRR আৰু NRR ৰ সংজ্ঞা দিয়া। দেখুওৱা যে NRR < GRR.

(e) Define force of mortality.

Force of mortality-ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Prove that (প্ৰমাণ কৰা যে)

$$\mu_x + \frac{1}{2} = m_x$$

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G 15

(ii)

(f) (i) Define central mortality rate.
 কেন্দ্রীয় মৃত্যুৰ হাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া।
 (ii) With usual notation prove that
 সচৰাচৰ ব্যৱহৃত চিহ্নৰ দ্বাৰা প্রমাণ কৰা যে

(i)
$$m_x = \frac{2q_x}{2-q_x}$$

(ii)
$$\frac{d}{d_x}L_x = -d_x$$
.

16

OPTION-C

(Design of Experiments)

Paper : STA-RE-6036

Answer the following questions : 1×7=7
 তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Replication provides a valid estimate of (Fill in the blank)

> অভ্যাবৃত্তিয়ে _____ বৈধ মান নিৰ্ণয় কৰে। *(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)*

(b) Define the term 'treatment'.

'উপাচাৰ'ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) What is local control?

স্থানীয় নিয়ন্ত্রণ কি?

(d) _____ is the simplest design of experiment. (Fill in the blank)

17

____ আটাইতকৈ সৰল পৰীক্ষণ অভিলেখ। *(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)*

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G

If the experimental error is smaller, (e) then the design is more (Fill in the blank) যদি পৰীক্ষামূলক ব্ৰুটি সৰু হয়, তেতিয়া অভিলেখটো বেছি _____ হয়। (খালী ঠাই পুৰণ কৰা) (f) Factorial experiment is introduced by (Fill in the blank) 'বহুউপাদানীয় পৰীক্ষা' প্ৰথমে _____ এ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা) (g)In a split plot design _____ effects are confounded. (Fill in the blank) এটা বিভাজিত খণ্ড অভিলেখৰ ____ টা প্ৰভাৱ কনফাউন্ড হয়। (খালী ঠাই পৰণ কৰা)

- Answer the following questions : 2×4=8
   তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া ঃ
  - (a) Explain the term 'experimental error'.
     'পৰীক্ষণ ত্ৰুটি' পদটি ব্যাখ্যা কৰা।
  - (b) What are the assumptions of AOV? প্ৰসৰণ বিশ্লেষণৰ অভিধাৰণাসমূহ কি কি?

(c) Under what situation will you prefer Latin square design (LSD) to Randomised block design (RBD)?

> কেনে ধৰনৰ পৰিস্থিতিত যাদৃচ্ছিক খণ্ড অভিকল্পনাতকৈ লেটিন বৰ্গ অভিকল্পনাক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হয়?

(d) What is a balanced incomplete block design? Explain.

সন্তুলিত অসম্পূৰ্ণ খণ্ড পৰীক্ষা কি? ব্যাখ্যা কৰা।

Answer any three questions of the following: 5×3=15

তলৰ *যিকোনো তিনিটা* প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া ঃ

(a) What do you understand by local control in design of experiment? What way does it increase the efficiency of an experimental design? 2+3=5 পৰীক্ষা অভিলেখত স্থানীয় নিয়ন্ত্ৰণ বুলিলে কি বুজা? এই নীতিটোৰে পৰীক্ষণ অভিলেখৰ দক্ষতা বঢ়োৱাত কিদৰে সহায় কৰে?

19

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G

 (b) What are the principles of design of experiment used in CRD? Discuss about the advantages and disadvantages of a CRD (Completely Randomized Design). 3+2=5

পৰীক্ষণ অভিলেখৰ কি কি নীতি অনুসৰণ কৰি এটা CRD গঠন কৰা হয় ? ইয়াৰ সুবিধা আৰু অসুবিধা বিলাকৰ বিষয়ে লিখা।

 (c) What is confounding? Distinguish between total and partial confounding. 2+3=5

> 'কনফাউণ্ডিঙ' কি ? মুঠ আৰু আংশিক কনফাউণ্ডিঙৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(d) State and explain the advantages of factorial design over simple experiment.

সৰল পৰীক্ষা এটাতকৈ বহু উপাদানীয় অভিলেখৰ সুবিধাসমূহ উল্লেখ কৰি ব্যাখ্যা কৰা।

Six treatments were tested in an RBD. With 4 blocks and the following sum of squares were detained. Analyse the design and interpret the results.

৬টা উপাচাৰ আৰু ৪টা (চাৰিটা) খণ্ড থকা এটা যাদচ্চিক খণ্ড অভিলেখৰ পৰা তলত দিয়া তথ্যসমূহ পোৱা হৈছে। তথ্যখিনি বিশ্লেষণ কৰি তাৰ তাৎপৰ্য্য ব্যাখ্যা কৰা।

Treatment SS = 900 Block SS = 219 Total SS = 1359 Given that (দিয়া আছে যে) $F_{0.05}(3,15) = 5.42$ and (আৰু) $F_{0.05}(5,15) = 4.5$

. Answer **any three** of the following: 10×3=30

তলৰ পৰা *যিকোনো তিনিটা* প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া ঃ

(a) What is linear model? What are different types of linear model? Discuss the analysis of variance of two way classified data in detail. 2+2+6=10

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G 21

(e)

ৰৈখিক আৰ্হি কি? ৰৈখিক আৰ্হিৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ কি কি? দুই শ্ৰেণীবিভাজিত তথ্যৰাশিৰ প্ৰসৰণ বিশ্লেষণ সম্পূৰ্ণভাবে আলোচনা কৰা।

(b) How are the principles of design of experiment used in an RBD? What are its advantages over CRD? 5+5=10 পৰীক্ষণ অভিলেখৰ কি কি নীতি অনুসৰণ কৰি এটা RBD কৰা হয়? ইয়াৰ প্ৰয়োগ আৰ্হি দেখুউৱা।

(c) Discuss the complete analysis of anLSD.

এটা লেটিন বৰ্গ অভিকল্পনাৰ সম্পূৰ্ণ বিশ্লেষণ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain the complete analysis of a 2³ factorial design.

এটা 2³ বহু উপাদানীয় পৰীক্ষাৰ সম্পূৰ্ণ বিশ্লেষণ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Give the analysis of a randomised block design (RBD) with one missing plot.

*এটা লু*প্ত তথ্য থকা যাদচ্চিক খণ্ড অভিকল্পনাৰ বিশ্লেষণ ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Write short notes on any two of the following : 5×2=10
   তলত দিয়া *যিকোনো দুটাৰ* বিষয়ে চমু টোকা লিখা :
   (i) Basic principles of design of experiment
   পৰীক্ষণ অভিলেখৰ মূল নীতিসমূহ
   (ii) Greaco-Latin square design
   গ্ৰেকো-লেটিন বৰ্গ অভিলেখ
  - (iii) Split plot design

বিভাজিত খণ্ড অভিলেখ

OPTION-D

(Actuarial Statistics)

Paper : STA-RE-6046

1. Answer the following questions as directed : $1 \times 7 = 7$

(a) An exponential utility function is of the form

(i)
$$u(\omega) = \alpha e^{\omega}, \ \alpha > 0$$

(ii) $u(\omega) = -e^{-\alpha\omega}, \alpha > 0$

(iii) $u(\omega) = e^{-\alpha \omega}, \alpha > 0$

(iv) None of the above (Choose the correct option)

(b) The survival function $S_0(t)$ is monotonically decreasing.

(State True or False)

(c) Explain the meaning of the symbol $\overline{A}_x$.

(d) Explain the concept of utility function.

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G 24

(e) The p.d.f g(t) of T(x) is given by:

(i) $_t p_x \cdot \mu_x$

(ii) $_t q_x \cdot \mu_{x+t}$

(iii) $_t p_x \cdot \mu_{x+t}$

(iv) $tq_x.\mu_x$

(Choose the correct option)
(f) The force of mortality μ_x is given by S'(x)/S(x). (State True or False)
(g) If μ(x) = μ, a positive constant ∀x > 0, then: (Choose the correct option)

(i)
$$\overline{A}_x = \mu$$

(ii) $\overline{A}_x = \frac{\mu}{\delta}$

(iii)
$$\overline{A}_x = \frac{\mu}{\mu + \delta}$$

(iv)
$$\overline{A}_x = \delta$$

- 2. Answer the following questions : $2 \times 4 = 8$
  - (a) Define the term 'actuarial present value'.
  - (b) State any two properties of survival function.
  - (c) If $S_0(t) = t_{80}'$ for $0 \le t \le 100$, then verify that $S_0(t)$ is a valid survival function.
  - (d) What do you mean by reinsurance arrangement?
- 3. Answer **any three** from the following questions : 5×3=15
  - (a) How do survivorship models differ from survivorship models for employment benefit?
  - (b) Define force of mortality. Derive the expression for S(x) in terms of constant force of mortality.
  - (c) Explain the 'equivalent utility' of premium principle.

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G 26

(d) A decision maker's utility function is given by $u(w) = -e^{-5w}$. The decision maker has two random economic prospects available. The outcome of the first, denoted by X is distributed as N(5, 2). The 2nd prospect, Y is distributed as N(6, 2.5). Which of these prospects will be preferred?

(e) Derive the expression for actuarial present value for the insurance payable at the end of the year of death.

Answer **either** (a) **or** (b):

(a) Explain different columns of a life table. Mortality rates (q_x) for a certain population of insects are as follows:

> Age in years (x) : 0 1 2 3 q_x : 0.1 0.2 0.3 0.4 Age in years (x) : 4 5 6

q_x : 0.6 0.8 1

Complete the l_x and d_x columns of the life table assuming that $l_0 = 1,00,000$. 5+5=10

- (b) Describe the method of direct convolution of distribution to determine the distribution of the sum of random variables. 10
- Answer either (a) or (b):
  - (a) Describe the properties of premium principles. 10
  - (b) Write short notes on: (any two) 5×2=10
    - (i) Individual risk model
    - (ii) Role of an actuary in an insurance company
    - (iii) Whole life insurance
- Answer either (a) or (b):
  - (a) Establish the relationship between the insurance payable at the moment of death and that payable at the end of the year of death.
  - (b)

5.

The p.d.f of the future life time (T) for (x) is assumed to be

 $f(t) = \begin{cases} \frac{1}{80} & , 0 \le t \le 80\\ 0 & , \text{ otherwise} \end{cases}$

at a force of interest δ . Calculate for z, the present value random variable for a whole life insurance of unit amount issued to (x) the following: 10

(i) The actuarial present value

(ii) Variance

(iii) The 90th percentile

3 (Sem-6/CBCS) STA RE 1/2/3/4/G 28

800